

Sygn. akt II KO 33/18

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie D.G., A.M., K.S., H.M. i P.K.,

oskarżonych o przestępstwa z art. 230a § 1 k.k. i inne,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 lipca 2018 r.

wniosku Sądu Rejonowego [...]. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu
równorzędnemu sądowi w trybie art. 37 k.p.k. (sygn. akt VIII K [...]/18),
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu
w [...]**

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia zarzucono D.G., A.M., K.S., H.M. i P.K. popełnienie
czynów kwalifikowanych m.in. z art. 12 k.k. w zw. z art. 230a § 1 k.k.

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt VIII K [...]/18, Sąd
Rejonowy [...] wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o
przekazanie niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu spoza apelacji [...], z
uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Na uzasadnienie podniesiono, że
„Meritum niniejszej sprawy związane jest między innymi z działalnością Sądu
Okręgowego w [...] i Sądu Apelacyjnego w [...] Tutejszy Sąd Rejonowy znajduje się
w obszarze właściwości miejscowej wyżej wskazanych Sądów”. Podkreślił Sąd
następnie – „Zarzuty kierowane przez oskarżyciela publicznego wobec
oskarżonych dotyczą m.in.: udzielania korzyści majątkowych w zamian za
pośrednictwo w korzystnym załatwieniu sprawy i podejmowanie się tegoż

pośrednictwa, polegającym na bezprawnym wywarcu wpływu na rodzaj zapadłych orzeczeń sądowych w Sądzie Rejonowym w [...] Sądzie Okręgowym w [...]. i Sądzie Apelacyjnym w [...].” Stwierdził wnioskujący Sąd, iż za przekazaniem sprawy w trybie art. 37 k.p.k. przemawia również „...konieczność przeprowadzenia czynności procesowych z osobami z [...] środowiska prawniczego, w tym adwokatami i sędziami orzekającymi w sprawach karnych w Sądzie Okręgowym w [...] i w Sądzie Apelacyjnym w [...] a także Dyrektorem Sądu Apelacyjnego w [...].” Wszystkie te okoliczności przemawiają w ocenie tego Sądu, by ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości przekazać niniejszą sprawę do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi.

Rozpoznając przedmiotowy wniosek Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego [...] jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie.

Należy oczywiście podkreślić, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie.

Za takie okoliczności należy uznać sytuacje, które mogłyby wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać nawet mylne przekonanie, podjęte jednak w oparciu o racjonalne przesłanki, że w sądzie właściwym miejscowo nie ma wystarczających warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 listopada 2008 r., IV KO 130/08, OSNKW – R 2008, poz. 2280; z dnia 29 sierpnia 2012 r., V KO 48/12, Lex Nr 1220979*).

Należy stwierdzić, że tego rodzaju sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie, zaś okoliczności faktyczne wskazane przez wnioskujący Sąd przemawiają za jej przekazaniem do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Występujący w sprawie kontekst sytuacyjny powoduje, że z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości jest rzeczą niepożądaną, aby w przedmiotowej sprawie orzekali

sędziowie wnioskującego Sądu, który znajduje się w miejscowej właściwości Sądu Okręgowego oraz Sądu Apelacyjnego w [...] .Trafnie wskazał Sąd Rejonowy, iż za dobro wymiaru sprawiedliwości w rozumieniu art. 37 k.p.k. należy także rozumieć potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywizmie sądów i bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy. Tym bardziej w sprawach o przestępstwa popełnione przez osoby powiązane ze środowiskami prawniczymi, które to sprawy zazwyczaj budzą szczególne zainteresowanie społeczne. Jakkolwiek zarzuty aktu oskarżenia nie dotyczą osób związanych z Sądem Okręgowym czy też Sądem Apelacyjnym w [...] ,to przecież pośrednio niniejsza sprawa wiąże się z działalnością tych Sądów, skoro oskarżonym zarzucono między innymi powoływanie się na wpływy w tych instytucjach. Przeciwnie przekazaniu sprawy w trybie art. 37 k.p.k. nie przemawia fakt, iż prokurator w akcie oskarżenia zawniósł, by ujawnić na podstawie art. 333 § 2 k.p.k. zeznania świadków pełniących funkcje sędziów, adwokatów, czy dyrektora sądu. Wszak nie można wykluczyć, że w toku postępowania zajdzie konieczność bezpośredniego ich przesłuchania.

Zaistniała w sprawie sytuacja z racji swego charakteru mogłaby nie tylko wpływać na swobodę orzekania sędziów wnioskującego Sądu, ale także rodzić w społecznym odbiorze racjonalne – w tych warunkach – przekonanie o niezdolności Sądu do rozstrzygnięcia sprawy w sposób wolny od wszelkiego rodzaju nacisków. Te okoliczności faktyczne w istocie rzeczy mogłyby prowadzić w konsekwencji do ograniczenia w sposób obiektywny niezawisłości orzekania, co nie służy dobru wymiaru sprawiedliwości w rozumieniu w/w przepisu.

Sąd Najwyższy uznał, że w zaistniałej sytuacji, przekazanie sprawy winno nastąpić do sądu rejonowego na obszarze właściwości innego sądu okręgowego i apelacyjnego, niż właściwy dla wnioskującego Sądu. Z tych względów uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Najwyższy przekazał ją do Sądu Rejonowego w [...].

at